

יהי המלך

קונטרס שבועי בענייני גאולה ומשיח

יהודי צריך ומוכרח לצעוק "דאָלאַי גלות", "זוי וואָנט משיח נאָו", ולא נוגע אם הוא צועק ברוסית, באנגלית או בלשון הקודש - "עד מתי"

ראה עמוד 12

ערב שבת קודש פ' משפטים, שקלים, מבה"ח אדר
ה' תהא שנת סגולות בכל
שנת הקהל

עד מתי?

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד

מוקדש
לכ"ק אדמו"ר שליט"א

מלך המשיח

מהרה יגלה אכי"ר

לעילוי נשמת

הרה"ח התמים ר' יצחק אלחנן הלוי הי"ד

ב"ר יהודא לייב ע"ה

שגלוב

נאסר לרגלי מסירות נפשו בעד החזקת היהדות

ביום ד' תשרי ה'תרח"צ

ונרצח במאסרו ביום כ"ה טבת ה'תרח"צ

ת. נ. צ. ב. ה.

*

ולזכות

זוגתו הרבנית מאריאשא שתליט"א

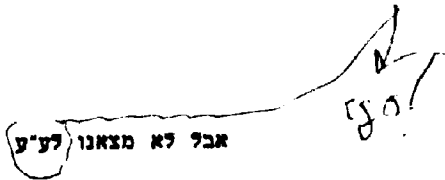
לאריכות ימים ושנים טובות

ומתוך בריאות הנכונה

בחסות:

'קרן המיליון'

שע"י 'מרכז חב"ד העולמי לקבלת פני משיח'

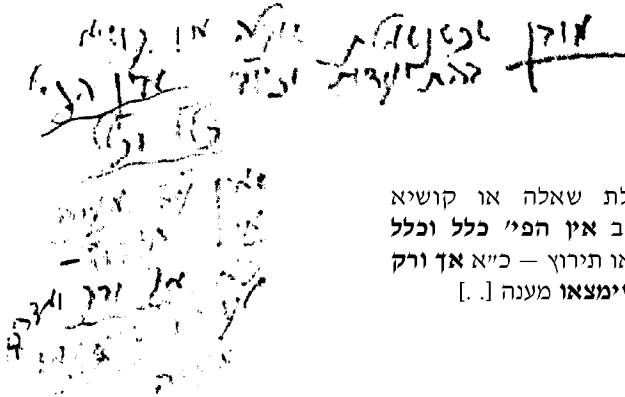

● בצילום שלפנינו כתבו המניחים שאינם מוצאים לעת-עתה מקור לאיזה ענין שנזכר במאמר. כ"ק אד"ש מה"מ הקיף את התיבה "לע"ע" וכתב בצד: "לחפש".

* * *

“ותן לחכם”...

● ידוע שפעמים רבות מקשה כ"ק אד"ש מה"מ קושיא בהתוועדות (בפ' השבוע וכיו"ב) ולא מתרצה אלא מותרה לעיון השומעים כו', אם מחוסר זמן או מסיבות אחרות. לפנינו צילום נדיר של חלק ממענה הרבי לשאלת המניחים:

מובן שכשנשאלת שאלה או קושיא בהתוועדות וכיו"ב אין הפי' כלל וכלל שאין ע"ז מענה או תירוץ - כ"א אך ורק ואדרבה לעורר שימצאו מענה [..].

● במענה לא' השאלות בשיחת ש"פ מקץ תשכ"ד²⁰ [מהשבתות הכי קצרות] הסביר כ"ק אד"ש מה"מ מדוע לא ביאר זאת בהתוועדות:

לא נתבאר מפני זמן מנחה שדחק.

(20) הצילום המלא של השאלות עם מענה ארוך מכ"ק אד"ש מה"מ בכת"ק נדפס ב"יחי המלך" שמב ע' 15.

ב"ה

3 דבר מלכות

משיח: המקום, הזמן והשם / משיחת ש"פ משפטים, מבה"ח אדר א' ה'תשנ"ב

8 זמן הגאולה

איפה מתחילה הבעי"?... / פרשת השבוע באור הגאולה

14 לחיות עם משיח

כיצד ינהג כשנכנסים לפתע ואומרים לו שמשיח בא?... / משיחת ש"פ משפטים ה'תשמ"ו

17 חיים נצחיים בנשיא דורנו

החידוש של דורנו על דור המדבר / ממאמר ד"ה זה יתנו ה'תשמ"ח

19 אג"ק - פרסום ראשון

אחד מהענינים בגילוי המשיח שיתבררו ויתלבנו הדברים / אג"ק נדירה משלהי חודש שבט

22 כתי"ק - פרסום ראשון - חשיפה מיוחדת!

תשים לפניכם / 23 צילומים של הוראות שונות שכתב הרבי למניחים דשיחותיו ומאמריו

מערכת "יחי המלך"

במסגרת: "מטה משיח" שע"י "אגודת חסידי חב"ד" באה"ק, תחת נשיאות כ"ק אד"ש מה"מ

יוצא-לאור על-ידי: תלמידי ה"קבוצה", "חיילי בית דוד", ישיבת תורת"ל המרכזית, "בית משיח" 770

סניף ארה"ב: 383 Kingston Ave. #38, Brooklyn, NY 11213 • טלפון: (718) 778-6670

סניף ארץ הקודש: שביל האמונה 9/1 קרית-שמואל, חיפה. 26385 • טלפקס: (04) 873-0823

דואר אלקטרוני: yeh_@netvision.net.il • אינטרנט: http://www.moshiach.net/blind

משיח: המקום, הזמן והשם

המקום: המדינה והעיר שבה נמצא "בית רבינו שבבבל", "בית חיינו", בית הכנסת ובית המדרש דכ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו, שבחר בו וקבעו להמקום המרכזי שממנו "תצא תורה", הפצת התורה והמעיינות חוצה בכל קצוי תבל עד ביאת משיח צדקנו ● הזמן: חודש האחד עשר, שהעשירי שבו הוא יום ההילולא של כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו, ובאחד עשר שבו נעשה המשך וחידוש הנשיאות שלו ביתר שאת וביתר עוז עד לסיום וגמר כל העבודה של דורנו זה ● השם: משיח - מנחם שמו ● קטעים משיחת ש"פ משפטים ז"ך שבט, מבה"ח אדר א' ה'תשנ"ב - מוגה

זה (מלך המשיח) בא³, רואים כבר (מעין ו)התחלת פעולתו של מלך המשיח על העמים, ושפט בין הגוים והוכיח עמים רבים וכתתו חרבותם לאתים וגו" - עי"ז שהקב"ה נותן בלב המלכים דאוה"ע ("לב מלכים ושרים ביד ה'⁴") להחליט ולהכריז יחדיו ע"ד המעמד ומצב ד"וכתתו חרבותם לאתים".

וזהו הטעם שהחלטה והכרזה זו היתה בזמן זה דוקא - בגלל שייכותו המיוחדת להגאולה האמיתית והשלימה ע"י משיח צדקנו בפועל ממש.

ויש להוסיף, ששייכותו של המאורע להתחלת פעולתו של משיח צדקנו מודגשת גם בפרטי המאורע - המקום והזמן שבהם היתה החלטת והכרזת ראשי המדינות על המעמד ומצב ד"וכתתו חרבותם לאתים":

כיון שבימים אלו מחליטים ומכריזים ראשי מדינות בעולם ע"ד צמצום וביטול כלי נשק וההוספה בהענינים הדרושים לקיום כלכלת המדינה והעולם כולו - תוכן היעוד "וכתתו חרבותם לאתים", שבירת כלי המלחמה לעשות מהם כלים לעבודת האדמה, "ארץ¹ ממנה יצא לחם²" - ה"ז סימן ברור על התחלת קיומו של יעוד זה בגאולה האמיתית והשלימה ע"י משיח צדקנו.

ליתר ביאור:

כיון שנמצאים ב"זמן השיא" ("די העכסטע צייט") של ביאת משיח צדקנו, "הנה

(1) איוב כח, ה.

(2) ולא רק "לחם" המוכרח לקיומו של האדם, אלא גם ענינים של תענוג, כפירות האילן - כמודגש בהמשך הכתוב "וחניתותיהם למזמרות", "הכלים שזומרים בהם הגפנים ושאר אילנות" (פי' הרד"ק).

ולהעיר גם מהשייכות ל"ראש השנה לאילן" דמיני' אזלינן - שבו מודגשת ההוספה ד"גפן תאנה ורמון גו' זית שמן ודבש" (עניני תענוג) לגבי "חטה ושעורה" (דברים המוכרחים).

(3) שה"ש ב, ח ובשהש"ר עה"פ.

(4) לשון הרגיל - ע"פ משלי כא, א. וראה לקו"ש חי"ג עמ' 285 הערה 1 ובשוה"ג. וש"נ.

● הקפדתו המיוחדת של כ"ק אד"ש מה"מ לציין מקור לכל ענין הדורש זאת ניבטת מכל שיחה בלקו"ש וכיו"ב. לדוגמא: בשיחת ש"פ וירא תשמ"ז דובר אודות התעסקותו המיוחדת של כ"ק אדמו"ר (מהורש"ב) נ"ע בעשיית בעלי תשובה, ובמענה לשאלת המניחים "לעת-עתה לא מצאנו כן מפורש" - כתב כ"ק אד"ש מה"מ:

אצני לאצני אלו, אצני המרצד אין, אצני מלכות יאצני

לחפש באגה"ק שלו, לשאול הררשד"ב שי לוי, לברר ע"ד יתפארת בחורים...

● מס' פעמים¹⁶ הפציר הרבי במניחים לציין יותר מקורות ב"נגלה" דתורה המובנים ל"עמא דבר" ולא דוקא למאמרי חסידות עמוקים וכיו"ב. להלן אחת הדוגמאות¹⁷:

פחדם להזכיר (לציין)

דבר שבנגלה -

למעלה מהשכל!

פחדם להזכיר (לציין) דבר שבנגלה - למעלה מהשכל!

פחדם להזכיר (לציין) דבר שבנגלה - למעלה מהשכל!

● בצילום הבא ציינו המניחים¹⁸ כמקור לענין ד"מי שיש לו מנה רוצה מאתיים, מי שיש לו מאתיים רוצה ד' מאות"¹⁹ רק לספרי חסידות או מדרשים, וכ"ק אד"ש מה"מ העיר להם על-כך "זו פעם הגי שהנני מציין" להוסיף: "מנוה"מ [=מנורת המאור] להריי אלנקווה פ' . . עי' 250"

(16) ראה גם ב"יחי המלך" רפה ע' 23.

(17) מתוך עלה ההגהה לשיחת ש"פ מטו"מ תשמ"ו.

(18) ההערה נדפסה בלקו"ש חכ"א ע' 450.

(19) להעיר מהשייכות לגליון זה שמספרו "ד' מאות".

המקום שבו אירע מאורע זה (מקום מיוחד שבו מיוצגים בקביעות באי-כח המדינות שבעולם כדי להתדבר ביניהם בדרכי נועם ודרכי שלום) - הוא במדינה זו ובעיר זו, המדינה והעיר שבה נמצא "בית רבינו שבבבל"⁵, "בית חיינו", בית הכנסת ובית המדרש, בית תורה תפלה וגמ"ח, דכ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו, שבחר בו וקבעו להמקום המרכזי שממנו "תצא תורה", הפצת התורה והמעיינות חוצה בכל קצוי תבל עד ביאת משיח צדקנו (כשיפוצו מעיינותיך חוצה⁶), שאז יהי' גם קיום היעוד "וכתתו חרבותם לאתים".

והענין בזה:

בבוא נשיא דורנו לחצי כדור התחתון, וקבע מקומו במדינה זו בעיר זו, התחיל בתוקף ונעשה הבריר והזיכור דחצי כדור התחתון, שגם בו נמשך הגילוי דמתן תורה (שהי' בחצי כדור העליון⁷), ויתירה מזה, ואדרבה - שנעשה המקור שממנו נמשך ונתפשט עיקר הפעולה דהפצת התורה והמעיינות חוצה בכל קצוי תבל ממש, ע"י השלוחים ששלח ברחבי העולם (גם לחצי כדור העליון), עד לפנה הכי נדחת שבעולם, כדי להפיץ תורה ויהדות בין כל בני" (כולל ובמיוחד אלו שדרים בין אומות העולם ומדברים בלשונם ומתנהגים בחיצוניות כמותם), ועוד וג"ז עיקר, הפצת כל ענייני טוב וצדק ויושר גם בין אוה"ע ע"י קיום מצוות בני נח⁸, כמודגש ביותר בשנים האחרונות, ככל

(5) מגילה כט, א. וראה בארוכה קונטרס בענין מקדש מעט זה כו' (סה"ש תשנ"ב ח"ב ע' 465 ואילך).
(6) אנה"ק דהבעש"ט - כש"ט בתחילתו. ובכ"מ.
(7) ראה אג"ק אדמו"ר מהור"י צ"ח ב"ב ע' תצב ואילך. וש"נ.
(8) כפס"ד הרמב"ם (הל' מלכים פ"ח ה"י) ש"צוה משה רבינו מפי הגבורה לכוף את כל באי העולם לקבל

שהולכים ומתקרבים יותר להזמן דביאת משיח צדקנו, ש"אז אהפוך אל עמים שפה ברורה לקרוא כולם בשם ה' ולעבדו שכם אחד"⁹.

ובתקופה האחרונה (החל משנת נסים, והמשכה בשנת "נפלאות אראנו" ו"נפלאות בכל") הגיעה פעולה זו לשיא - בפריצת גבולותי של המדינה ההיא שבשעתה חרתה על דגלה והכריזה מלחמה בהפצת התורה והיהדות ועד למלחמה בבורא עולם ומנהיגו (כולל גם המאסר דכ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו, ולאח"י וכתוצאה מזה יציאתו מגבולות המדינה ההיא), ואעפ"כ, נמשכה גם שם הפעילות של שלוחי נשיא דורנו בהפצת התורה והיהדות בחשאי ובמס"נ ממש, עד לתקופה האחרונה שנתבטלה גזירת המלכות ונתאפשר המשך הפעילות דהפצת התורה והיהדות ביתר שאת וביתר עוז, בגלוי ובפרסום, ועד לנפילתו של המשטר הקודם, והקמתו של משטר חדש שהכריז לצדק ליושר ולשלום, על יסוד האמונה בבורא עולם ומנהיגו.

ובהמשך לזה התקיימה בערב שבת זה הפגישה בין מנהיגה החדש של המדינה ההיא למנהיגה של מדינה זו¹⁰, בהשתתפותם של עוד כמה מנהיגי מדינות גדולות בעולם, שבה נתקבלה ההחלטה וההכרזה שתוכנה "וכתתו חרבותם לאתים".

ויש לומר, שבקיומה של פגישה החלטה והכרזה זו בהעיר של נשיא דורנו כ"ק מו"ח אדמו"ר (שבה נתקצבו מנהיגי המדינות, כולל גם מנהיג מדינה זו, שהוצרך לבוא מעיר

מצוות שנצטוו בני נח".

(9) צפנ"ג ג, ט. וראה רמב"ם שם ספי"א.

(10) ופגישתם נמשכת (וביתר שאת וביתר עוז) גם ביום השבת זה.

- בסיום תשובתו לשאלת המניחים¹⁴ בביאור בפרש"י בשיחת ש"פ משפטים תשמ"ו כתב להם כ"ק אד"ש מה"מ "מאריכים בשקו"ט וכו' וכו'!", וסיים:

הנהיגו
בית רבינו
בבבל
בית חיינו
בית המדרש
בית תורה
תפלה וגמ"ח
דכ"ק מו"ח
אדמו"ר
נשיא דורנו
שבחר בו וקבעו
להמקום המרכזי
שממנו "תצא תורה"
הפצת התורה
והמעיינות חוצה
בכל קצוי תבל עד
ביאת משיח צדקנו
(כשיפוצו מעיינותיך חוצה⁶),
ש"אז יהי' גם קיום היעוד
"וכתתו חרבותם לאתים".

"אולי" ישאלו
בן הי' ויודיעו
דעתו הוא

* * *

"בדיו נאה על נייר נאה":

- כ"ק אד"ש מה"מ מקפיד על אופן ההדפסה, בצורה נוחה לקורא, וכן על אחידות באופן הדפסת השיחות השונות. לדוגמא: בהזדמנות מסויימת הכניסו העורכים לרבי שיחה¹⁵ להגהה שני' לאחר שנסדרה (כנהוג), והוסיפו בצד השיחה כמה-וכמה הערות חדשות עם אותו מספר, ולהבדיל הערה אחת מהשניה נסמנו בכוכבים (*69, **69, ***69, ****69), וכתב כ"ק אד"ש מה"מ:

אולם הרושם מהכוכבים
רוב

מובן הרושם מהכוכבים לרוב

- בשיחה אחרת, כאשר ההערות בשולי הגליון הוכנסו להגהה לא בצורתם הרגילה - הרבי מורה לתקן בהתאם ו"לשנות צורת האותיות".

הנהיגו
בית רבינו
בבבל
בית חיינו
בית המדרש
בית תורה
תפלה וגמ"ח
דכ"ק מו"ח
אדמו"ר
נשיא דורנו
שבחר בו וקבעו
להמקום המרכזי
שממנו "תצא תורה"
הפצת התורה
והמעיינות חוצה
בכל קצוי תבל עד
ביאת משיח צדקנו
(כשיפוצו מעיינותיך חוצה⁶),
ש"אז יהי' גם קיום היעוד
"וכתתו חרבותם לאתים".

(14) ראה סה"מ קונטרסים ח"א קצה. סע"א ואילך. [וראה ס' השיחות חש"ג ס"ע 66 ואילך. (37) רמ"ו. (38) לכאן כצ"ל (ועבודתינו - ב"ר) כמו "במעשינו" הסמוך לו. (39) אנה"ק דהבעש"ט הנ"ל הערה 21. (40) "מעשינו" - מלשון כפי' (ראה לקו"ת במוקותי מח. א. מאמרי אדמו"ר האמצעי ויקרא ח"ב ע' תשסא. ועוד). "ועבודתינו" - מלשון עיבור צורות (ת"א משפטים ע"ו. א.).

* * *

(14) הצילום המלא נדפס ב"יחי המלך" רמב ע' 15. (15) שיחת ש"פ מטו"מ תשמ"ו.

שקו"ט - מקומה בקובצי הערות

- בהמשך למובא בקטע הקודם: הרבי הדגיש שבניגוד לרשימת השיחה עצמה, הרי לפול ושקו"ט של המניחים וכדו' בנאמר בה - מקומה בקבצי ה"הערות". ולדוגמא, במענה לשאלה בביאור ברמב"ם שנאמר בל"ג בעומר ה'תשמ"ה¹³ כתב הרבי:

— כמדובר כמה פעמים — למה לא ישלח כ"ז לאחד הקובצים היו"ל?!

— כמדובר כמה פעמים — למה לא ישלח כ"ז לאחד הקובצים היו"ל?!

- מענה נוסף לשאלה בא' השיחות בהזדמנות אחרת:

נת' ות"ח, ועי' פנים לתורה. לאי הקובצים עכ"פ חלק.
 וכאן המקום להביא עוד חלק? ממענה כ"ק אד"ש מה"מ לשאלת המניחים בשיחת פורים קטן ה'תשמ"ו:

- וכאן המקום להביא עוד חלק? ממענה כ"ק אד"ש מה"מ לשאלת המניחים בשיחת פורים קטן ה'תשמ"ו:

האם נכון...
 לא יגעתי ומצאתי אל תאמין. לאחר היגיעה יפרסמו באחד [ה...].

לא יגעתי ומצאתי אל תאמין. לאחר היגיעה יפרסמו באחד [ה...].

(13) הצילום המלא נדפס ב"יחי המלך" רנה ע' 15.

הבירה לעיר זו¹¹), מרומז, שכל זה בא כתוצאה מהפעולות דהפצת התורה והיהדות, צדק ויושר, בכל העולם, שנעשו ונעשים ע"י נשיא דורנו, משיח שבדור¹², ועד שע"י שלימות העבודה בכהנ"ל בימינו אלה נעשה העולם כולו ראוי ומוכשר להתחלת הפעולה דמלך המשיח, וישפט בין הגוים והוכיח עמים רבים וכתתו חרבותם לאתים¹³.

וגם הזמן שבו אירע מאורע זה (בתקופה האחרונה עצמה) הוא זמן מסוגל בשייכות להגאולה. . מצד הקשר והשייכות דזמן זה

(11) ואף שהטעם הפשוט לזה הוא לפי שהמקום המיוחד שבו מיוצגים בקביעות באי-כח המדינות שבעולם נקבע מלכתחילה במקום שאינו עיר הבירה של מדינה מסוימת, הרי הטעם האמיתי לקביעת מקום זה בעיר זו דוקא, הוא, להיותה עיר הבירה של "מלכי רבנו" (ראה גיטין סב, סע"א. ועוד), כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו (וראה לקמן "סה"ש שם ע' 363) הערה 13).

(12) ראה סה"ש תשנ"ב ח"ב ע' 469-70 שנשיא הדור הוא המשיח שבדור. ובהדגשה יתירה בכ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו - כמרוזם ב' שמותיו: "יוסף" - ע"ש ש"יוסף אדני- שנית ידו גו' ואסף נדחי ישראל גו" (ישע"י יא, יא-יב), ו"יצחק" - ע"ש ש"אז ימלא שחוק פיננו" (תהילים קכו, ב. וראה ברכות לא, א).

(13) ולהעיר, שארגון חבר העמים למטרת אחדות ושלוש בין העמים הוקם בחצי כדור התחתון לאחרי ובסמיכות לבואו של נשיא דורנו לחצי כדור התחתון (החל מההחלטה שנתקבלה באמצע המלחמה, בשנת תש"ב לערך, ובעיקר בסיומה של המלחמה, בשנת תש"ה לערך), ונקבע מקום מושבה בעירו של נשיא דורנו, ועד לבניית הבנין המיוחד (בשנת תשי"א לערך) - שבזה מודגש שהאחדות והשלוש בין העמים היא כתוצאה מפעולתו של נשיא דורנו בבירור העולם (ע"י הפצת התורה והיהדות וצדק ויושר בכל העולם), וככל שנתוסף בבירור העולם ע"י נשיא הדור ניתוסף גם בקיומו וביסוסו של הארגון שמטרתו לפעול אחדות ושלוש בעולם, ועד לגמר ושלימות בירור העולם בקיום היעוד "יכתתו חרבותם לאתים" שהוא היסוד של ארגון זה*.

(* ועד שפוטק זה מתנוסס על גבי כותל הבנין (וראה לקמן הערה 20).

לנשיא דורנו - להיותו ערב שבת האחרון בחודש שבט, חודש האחד עשר, שהעשירי שבו הוא יום ההילולא (גמר ושלימות העבודה) של כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו, ובאחד עשר שבו נעשה המשך וחיידוש הנשיאות שלו ביתר שאת וביתר עוז עד לסיום וגמר כל העבודה של דורנו זה (דור האחרון של הגלות שהוא הוא דור הראשון של הגאולה) במשך מ"ב שנים די"ל שהם כנגד מ"ב המסעות שבמדבר העמים, שאז כבר מוכנים ועומדים להכניסה לארץ בגאולה האמיתית והשלימה (כמדובר בארוכה בהתוועדות שלפנ"ז¹⁴) - שגם בהזמן (נוסף על המקום) שבו היתה ההכרזה ע"ד "וכתתו חרבותם לאתים" מודגשת השייכות לפעולתו של נשיא דורנו כ"ק מו"ח אדמו"ר, המשיח שבדור, שעל ידו נעשה קיום היעוד "וכתתו חרבותם לאתים וגו".

ויש לקשר זה עם פרשת השבוע, פרשת משפטים - "ואלה המשפטים אשר תשים לפניהם", ומפרש רש"י, "ואלה. . מוסיף על הראשונים, מה הראשונים מסיני אף אלו מסיני", "לפניהם, ולא לפני גוים, ואפילו ידעת בדין אחד שהם דנין אותו כדני ישראל אל תביאהו בערכאות שלהם וכו".

תוכנה של פרשת משפטים הוא - כשמה - דינים שבין אדם לחברו שחיונם מובן בשכל האדם, "דברים האמורים בתורה במשפט שאילו לא נאמרו היו כדאי לאומרו¹⁵, ועד כדי כך ש"אלמלא לא נתנה תורה היינו למדים צניעות מחתול וגזל מנמלה¹⁶. ויתירה מזה, שחיונם מובן (לא רק

(14) סה"ש תשנ"ב ח"א ע' 312 ואילך.

(15) פרש"י אחרי יח, ד.

(16) עירובין ק, סע"ב.

שמירת דברי הרב:

- במקרה מסויים בו הרחיבו המניחים יתר על המידה¹², כתב הרבי בצד א' הקטעים:

האומנם אמרתי כל זה? ולכן בחצעי"ג [=בחצאי-עיגול].

● לאידך, במקרים רבים ה' נאמר קטע מסויים מלכתחילה בקיצור מפני סיבות שונות, אך מפני שנאמר בלא ביאור מספיק, יש והרבי מורה להשמיטו (לפעמים מבארו בהתוועדות הבאה וכיו"ב).

במענה שלפנינו מסביר הרבי אשר מדובר בדבר "רגיל כמה פעמים" שעניין מסויים נתחדש בעת האמירה - ולכן או שלא יועתק, או שיועתק רק בהערה וכיו"ב:

כ רבי. פס"ס קצ"ג ע"פ
 ר"ל ד"ר ב"ר א"ר ז"ל
 ז"ל ז"ל
 ה"ע קצ"ג
 ו"א א"א יע"ק וכו' א
 זק"ק

כרגיל כמה פעמים נתוסף פרט בעת האמירה ובמילא בלי ביאור ב"ש ובי"ה "היפך הסדר". ואו שלא יעתיקוהו, או בחצעי"ג ובהערה.

* * *

(12) ברכת עיוהכ"פ ה'תשמ"ב (לקו"ש חכ"ד ע' 562).

שבכלם של בני "עם חכם ונבון"¹⁷, אלא גם בשכלם של אומות העולם, ועד שיתכן שבכמה דינים דנין אומות העולם כדיני ישראל.

וי"ל שלכן נאמר בהתחלת ופתיחת הפרשה "ואלה המשפטים", "אף אלו מסיני" - שגם המשפטים שחייבם מובן בשכל האדם צריכים לקיימם (לא מפני שהשכל מחייבם, כי אם) מפני ציווי הקב"ה (אלא שרצונו של הקב"ה שציוויים אלה יהיו מובנים גם בשכל האדם), ומשום זה "תשים (גם ה'משפטים") לפניהם" דוקא, "ולא לפני גוים" . . (אף) שהם דנין . . כדיני ישראל", כיון שדיניהם הם מצד חיוב השכל, וצ"ל מצד ציווי הקב"ה¹⁸.

. . ומזה מובן גם בנוגע למאורע הנ"ל - החלטת והכרזת מנהיגי אוה"ע ע"ד מעמד ומצב ד"וכתתו חרבותם לאתים" - בערב שבת פרשת משפטים:

"וכתתו חרבותם לאתים" הו"ע המובן ומחוייב גם בשכל האדם ("משפטים"), שהרי, שכל אנושי מחייב קיומו של העולם ע"פ צדק ויושר, ע"י שלילת מלחמה שמביאה הרס וחורבן, רחמנא ליצלן, ועד שיביא לשבירת כלי המלחמה ("וכתתו חרבותם") והפיכתם לכלים שמביאים תועלת לישונו של עולם ("אתים").

ואעפ"כ, במשך כל הדורות התנהלו ריבוי מלחמות בין אומות העולם שגרמו הרס וחורבן בעולם - בניגוד להמתחייב בשכל האנושי!

ועכצ"ל שהסיבה האמיתית לכך שבתקופה האחרונה ניכרת השאיפה לגמר ולסיוסם

(17) ואתחנן ד, ו.

(18) ואדרבה: "המביא דיני ישראל לפני גוים מחלל את השם ומייקר את שם האלילים" . . זהו עדות לעלוי יראתם" (פרש"י שם).

תקופת המלחמות בעולם, והתחלת תקופה חדשה של קיום העולם ע"פ צדק ויושר, שלום ואחדות, כמודגש ביותר בהחלטת והכרזת מנהיגי אוה"ע בערב שבת זה, היא (לא רק מצד חיוב השכל¹⁹ ("משפטים"), שהרי חיוב השכל ה' גם בכל הדורות שלפנ"ז, אלא גם, ובעיקר) מפני שמתקרבים להזמן שאודותיו הכריזה התורה ("מסיני") "וכתתו חרבותם לאתים"²⁰.

ועפ"ז יש לומר, שהחלטת והכרזת מנהיגי אוה"ע בערב שבת פרשת משפטים ע"ד המעמד ומצב ד"וכתתו חרבותם לאתים", היא, כתוצאה מהחלטת והכרזת "מלכי רבנן" ש"הנה זה (מלך המשיח) בא", החל מהפס"ד של כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו שמכבר נשלמו מעשינו ועבודתנו דמשך זמן הגלות ומוכנים כבר לקבלת פני משיח צדקנו, וכן הפס"ד של הרבנים ומורי-הוראה בישראל שהגיע זמן הגאולה, "יעמוד מלך מבית דוד וכו' בחזקת שהוא משיח" ועד להמעמד ומצב ד"הרי זה משיח בודאי"²¹ - פס"ד "מסיני", שנמשך וחדר גם בגדרי העולם, עד כדי כך שמנהיגי אוה"ע²² מחליטים ומכריזים מדעתם ("ובערכאות שלהם" שיש בהם התוקף ד"דינא דמלכותא דינא") ע"ד המעמד ומצב ד"וכתתו חרבותם לאתים".

ויש לומר, שהדגשת שייכותה של החלטה והכרזה זו להפס"ד "מסיני" מתגלית ביום

(19) נוסף לכך שגם חיוב שכל האדם הוא כתוצאה מחכמתו של הקב"ה . .

(20) ומדומז גם בכך שהחלטה והכרזה זו נתקבלה במקום שבו מתנוסס ובכותל הגלוי דהבנין הפסוק "וכתתו חרבותם לאתים" - שבזה מודגש שהחלטה והכרזה זו (שהיא תכלית ומטרת קיומו של מקום זה) מיוסדת על פסוק בתורה, "מסיני".

(21) רמב"ם הל' מלכים ספי"א.

(22) ד"אע"ג דאיהו לא חזו מזליהו חזו" (מגילה ג, א).

ב) הערה שנכתבה על עלי ההגהה של א' המאמרים:

סגנון הכי מעורפל - בענין הכי פשוט - פארלאטעטע עכ"פ.

סגנון הכי מעורפל - בענין הכי פשוט - פארלאטעטע עכ"פ.

* * *

"התבוננות"

● לא אחת תבע הרבי שלפני שמכניסים אליו שאלה בשיחה - ינסו למצוא תשובה לבד... ולדוגמא קטע⁷ ממענה לשאלת המניחים על ביאור בשיחת ש"פ פנחס תשכ"ו⁸:

כמה שניות "התבוננו" בקושיא זו?

● במענה לשאלת המניחים בשיחת פורים קטן ה'תשמ"ו⁹:

כנראה שאפילו לראות שטחית בתכלית בערבנו באנצ'י תלמודית - לא עלה בדעתם!

● מענה לשאלת המניחים בביאור בפרש"י בשיחת עשרה בטבת ה'תשמ"א¹⁰:

מפליא ומתמיה וביותר - שכ"ז צריך לפרט (לאחרי יותר מעשר שני לימוד¹¹) ובאם לאו כו'!!

* * *

(6) = "טלאי על טלאי". (9) הצילום המלא נדפס ב"יחי המלך" רצב ע' 31.

(7) הצילום המלא נדפס ב"יחי המלך" שיט ע' 14. (10) הצילום המלא ב"יחי המלך" גליון ש ע' 31.

(11) הביאורים בפרש"י החל כ"ק אד"ש מה"מ לומר משנת תשכ"ה ואילך.

השבת²³ [שבו נעשית העלי' דכל עניני ערב שבת (כולל גם המאורע דהכרזת מנהיגי אוה"ע) להקדושה דיום השבת ("יאכל בשבת", באופן ש"טורף מלפניו") - שאז קורין בתורה פרשת משפטים כולה²⁴ (בציבור, ובברכה לפני' ולאחר'), שבה מודגש שגם ה"משפטים" הם "מסיני", ועד"ז בנדו"ד, שהכרזת מנהיגי אוה"ע ע"ד "וכתתו חרבותם לאתים" ע"פ חיוב שכלם ("משפטים" שדנין גם אוה"ע בערכאות שלהם) היא כתוצאה מפס"ד התורה ("מסיני") ע"ד ביאת משיח צדקנו.

. . ע"פ האמור לעיל מתחזקת יותר הפליאה והתמיהה, ביחד עם גודל הצער וההבהלה (ועד שמצד גודל הצער אין להאריך בזה ביום השבת) - היתכן שבנ"י נמצאים עדיין בגלות?!... עד מתי?!...

היתכן שלאחרי כל הסימנים על בוא הגאולה האמיתית והשלימה תיכף ומיד ממש, עד להמאורע דערב שבת זה שאפילו אוה"ע מכריזים שהגיע הזמן ד"וכתתו חרבותם לאתים" - נמצאים אנו ביום הש"ק זה בחוץ לארץ, במקום להמצא, יחד עם כל בני' מכל קצוי תבל, בארצנו הקדושה, בירושלים עיר הקודש ובבית המקדש, מסובים ל"שולחן הערוך ומוכן לאכול לפני האדם"²⁵, שעליו

(23) ומרוזנו גם בקביעותו בימי החודש ביום ז"ך, מלשון "שמן זית זך כתיב למאור", הדגשת ענין האור והגילוי (וראה לקמן [סה"ש שם ח"ב ע' 373] סי"א). (24) נוסף על התחלת קריאתה ביום חמישי - לפני המאורע דערב שבת, ובוים שני - לפני המאורע דאור ליום רביעי.

ערוכים הלוינתן ושור הבר ויין המשומר! ועוד ועיקר - שעדיין לא נתקבלה ההודעה והציווי ונתנית-כח ד"ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם" (כפי שקוראים בתורה במנחה) בנוגע לבנין ביהמ"ק השלישי! ומזה מובן גודל הצורך וההכרח להוסיף ביתר שאת וביתר עוז בהענינים שמקרבים ומזרזים ומביאים בפועל ממש את הגאולה תיכף ומיד ממש.

. . ויה"ר והוא העיקר - שהגאולה האמיתית והשלימה ע"י משיח צדקנו תבוא בפועל ממש תיכף ומיד ממש,

ובודאי שאין צורך להמתין עד חודש ניסן, וגם לא עד חודש אדר הסמוך לניסן, וגם לא עד חודש אדר הסמוך לשבט, כיון שמשויה צדקנו בא בשבת מברכים חודש אדר ראשון, בסיומו של חודש שבט, ז"ך שבט, ובפרט ביום השבת לאחר חצות, בזמן המנחה וסעודה שלישית וביהמ"ק השלישי.

כן תהי' לנו בפועל ממש, ותיכף ומיד ממש, עם כל הפירושים שב"מיד" (כולל גם הר"ת דכללות הדורות משה ישראל (הבעש"ט) דוד (מלכא משיחא)²⁶, וכל הפירושים שב"ממש", ולכל לראש מיד ממש כפשוטו, ממש ממש ממש.

(25) פרש"י ריש פרשתנו.

(26) ובפרטיות יותר בנוגע לדורנו זה - שבר"ת ד"מיד" נרמזים ג' התקופות השייכות לכ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו (ראה סה"ש תשנ"ב ח"א ע' 66-67), ועל סדר הקירבה אלינו - משיח (מנחם שמו), יוסף יצחק, דובער (שמו השני של כ"ק אדני"ע).

מוקדש לזכות החתן התמים אורי אהרן יואל והכלה בתי' רות שי' זיסק לרגל נישואיהם בשעה טובה ומוצלחת
יה"ד שיבנו בית בישראל בנין עדי עד על יסודי התורה והמצוה כפי שהם מוארים במאור שבתורה - זוהי תורת החסידות, כרצון ולנחת-רות כ"ק אדמו"ר שליט"א משיח צדקנו ולזכות אחיו ואחיותיו וכל משפחת זיסק שי', לברכות עד בלי די

איפה מתחילה הבעי'...?

הנחה: "ועד הנחות התמימים". תרגום: מערכת "יחי המלך"

א. בנוגע לכ"ד שבת, מובא בספר "דבר יום ביומו"¹ - מ"ש בזכרי'² על מה מה שאירע ביום זה:

"ביום עשרים וארבעה לעשתי עשר חודש הוא חודש שבט גו' ה' דבר ה' אל זכרי' גו", ובין הדברים הוא מספר בנבואה זו³ שאמר "התהלכנו בארץ והנה כל הארץ יושבת ושוקטת", "ראינו שלות העכו"ם וישראל בעצר (מהגלות)..." ולכן⁴ (כיון שבני ישראל מצטערים והגוים יושבים בשלוח) "זיען מלאך ה' ויאמר ה' צבאות עד מתי אתה לא תרחם את ירושלים ואת ערי יהודה גו"⁵.

ובהמשך לזה אומר הנביא זכרי'⁶ "ויאמר אלי המלאך הדובר בי (בזכרי') קרא לאמר כה אמר ה' צבאות גו' קצף גדול אני קוצף על הגוים השאננים (כפי שקודם נאמר³ ש"יושבת ושוקטת")⁷, אשר אני קצפתי מעט והמה עזרו לרעה", "אני קצפתי על ישראל מעט להגלותם מארצם, ומעט הוא כנגד מה שהרעו הם לישראל אחר גלותם"⁸, "והמה עזרו לרעה - להרע להם יותר מדאי"⁹, "קצפתי מעט על ישראל והם (הגוים) הוסיפו"¹⁰.

זאת-אומרת, מה שהעלה את חרון אף ה' על הגוים ("קצף גדול אני קוצף על הגוים") הוא, שלמרות צערם של בני ישראל בגלות - הגוים "שאננים", יושבים בשקט, במנוחה ובתכלית המנוחה, ללא שום דאגות (שזוהו הפירוש של "שאננים"), ומה שהגוים "עזרו לרעה" - הם הוסיפו לצער ולהרע לבני ישראל, יותר מה"קצפתי מעט" (של הקב"ה) על בני."

"לכן כה אמר ה' (כיון שהגוים מצערים כ"כ הרבה את בני ישראל בגלות) שבת י לירושלים ברחמים ביתי יבנה בה נאום ה' צבאות וקו ינטה על ירושלים גו', עוד תפוצינה ערי מטוב ונחם ה' עוד את ציון ובחר עוד בירושלים"¹¹.

וכיון שנבואת זכרי' נכתבה, הרי זה סימן שזו נבואה שנצרכה לדורות, שהרי "הרבה נביאים עמדו להם לישראל... [ואעפ"כ לא כל הנבואות נכתבו, אלא] נבואה שנצרכה לדורות

1	קודם לכן בהשיחה אמר כ"ק אד"ש מה"מ אודות
ספר זה:	"בדורנו זה, כיון ש"אכשור דרא (בתמי")
2	(יבמות לט, ב ובפרש"י (וש"נ)), ישנו ספר בשם "דבר
יום ביומו", החוסך את החיפוש, ומקבץ בתוכו את כל	
המאורעות שאירעו בכל יום ויום בתורה שבכתב	
ובתורה שבע"פ."	
2	א, ז ואילך.
3	שם, יא.
4	רד"ק שם.
5	שם, יב.
6	שם, יד-טו.
7	רש"י ורד"ק שם, טו.
8	רד"ק שם.
9	רד"ק שם. וראה פרש"י שם.
10	ראב"ע שם.
11	שם, טז-יז.

"כל דפשיט מעלי טפיו"

● ביאורים בשיחות ומאמרים דורשים לעיתים גם "סגנון פשוט" - דבר הבא לידי ביטוי בב' המענות שלפנינו:

א) מענה כ"ק אד"ש מה"מ להרב איסר זלמן שי' ווייסברג, בנוגע לעריכה של שיחת אחרון-של-פסח ה'תשמ"ז⁵, בענין חינוך קטן למצוות:

הערה כללית - שני מטרות-אופנים בביאור ענין

א) ביאור הפס"ד וטעמיו

ב) ביאור הענין מכל צדדיו ובכל פרטיו - וזה מכריח להכנס לפרטי פרטים - ומובן שיש בהם מן הקצה אל הקצה: מובנים בפשטות ועד "יובדוחק (גדול?) יי"לי"

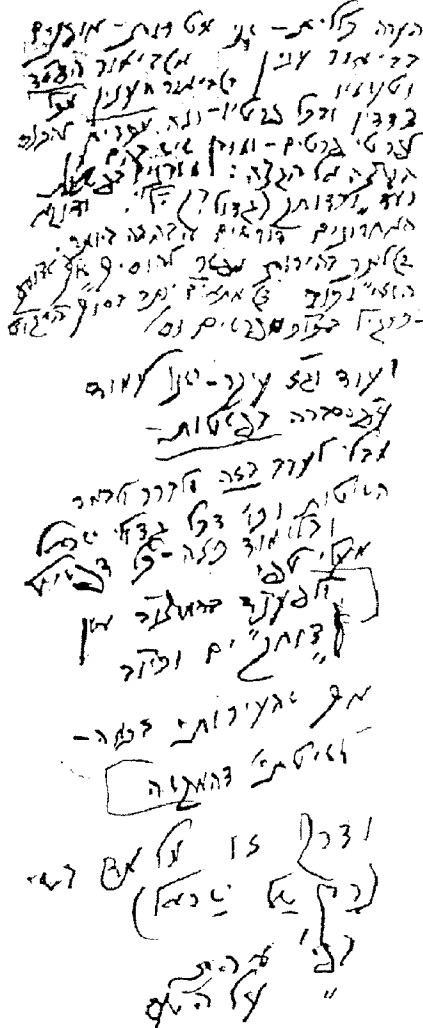
ודוקא האחרונים דורשים הבהרה ביותר. 2) ליתר בהירות אפשר להוסיף "אף שדוחק הוא" וכיו"ב. 3) מתאים יותר בסוף השקו"ט - כרגיל בכו"כ מפרשים וכו'.

ועוד וגי' עיקר - ישנו לימוד ע"פ הסברה בפשטות - מבלי לערב בזה ולברר ולבאר השיטות וכו' דכל גדולי ישראל

ובלימוד כזה - כל דפשיט מעלי טפיו [ולפענ"ד בהמצו"ב אין "דוחק"יים וכיו"ב אף שהעירתי בכמה - לשיטתי דהמקשה]

ודרך זו מלמד רש"י (דבן של ישראל) בפני עה"ת בפני על השי"ס

(5) 'התועדויות' תשמ"ז ח"ג ע' 112.

● במענה לשאלת המניחים³ במאמר ד"ה החודש הזה – ש"פ שמיני ה'תשמ"ו⁴, אודות לשון שהובא במאמר בשונה מכפי שמובא באגה"ק – נותן הרבי "כלל" בלשון מאמריו:

כמדומה גם בהנ"ל הכלל: כשמובאים ב' לשונות **ביחד** – חלוקים הם זמ"ז. כשמובא רק **אחד** – לפעמים גם כולל שניהם (כי במקום זה לא נחית לחלק).

* * *

"מוגה ומתוקן" גם ב"בלתי מוגה"

● הרבי הדגיש שעל המניחים להשתדל בכל מקרה להוציא תחת ידם דבר מתוקן – גם כאשר אינו עובר את הגהתו של הרבי (ממענה למו"ל של "קונטרס השליחות", תשמ"ז):

להחזיר – ואין הזמ"ג אפילו לקריאה שלי,
ואין כל הכרח בזה, כי ממנ"פ:
באם דברי **נשמעים** (ובמילא – **פועלים**) יגיהו השומעים המו"ל, ובאם לאו כו'.
לאידך: המו"ל – **פס"ד השו"ע** – שצ"ל **מוגה ומתוקן**, ואין השו"ע מבקש אלא לפי כחן (**המזומן** אצלם).

* * *

(3) הצילום המלא נדפס ב"יחי המלך" קנב ע' 15. (4) נדפס ב'התוועדויות' תשמ"ו ח"ב ע' 799.

נכתבה ושלא הוצרכה לא נכתבה¹².

ב. ההוראה מנבואה זו בזמננו:

כיון שבנ"י נמצאים עדיין בגלות, ישנה גם עתה טענה ל"גוים השאננים, אשר אני קצפתי מעט והמה עזרו לרעה".

אמנם, כיצד תתכן מציאות של "גוים השאננים" ו"המה עזרו לרעה"? – משום שכך הדבר אצל בני ישראל!

וכידוע ש"בראשית" – [העולם נברא] בשביל התורה שנקראת ראשית ובשביל ישראל שנקראו ראשית¹³, ובמילא לא שייך שיקרה משהו אצל בני ישראל שמקורו לא מבני ישראל עצמם, ומוכרחים לומר שחסר אצלם משהו.

זאת-אומרת, כיון שישנו חסרון אצל בני, לכן זה גורם שהקב"ה יחזק ר"ל את גלותם אצל הגויים, אבל אין הכוונה שהגויים עושים זאת מצד עצמם, אלא בל' התניא¹⁴ "אינם משנים תפקידם" – הם רק ממלאים את שליחותו של הקב"ה, וכדלקמן.

ג. [.] כאשר בני ישראל נמצאים בגלות במצב ד"שאננים", כלומר, אע"פ שהם נמצאים בגלות, "גלו מעל שולחן אביהם"¹⁵ – בכ"ז הם בשקט ובמנוחה, ללא דאגות כלל, ולא מפריע להם ר"ל שהם נמצאים בגלות – יוצא מכך שגם הגוים הינם "שאננים"!

אמנם היהודי אומר בתפלה בכל יום (מימות החול) "לישועתך קוינו כל היום", אבל חמש דקות אח"כ הולך לעסוק בעניניו הפרטיים, שהם אכן עניני תורה ומצוות ושאר דברים טובים – אבל הוא בשקט ובמנוחה, ללא שום דאגות, לא מפריע לו כלל שהוא נמצא בגלות... ד. ולכאורה, כיצד יתכן שליחות לא יפריע שהוא כבן הגולה מעל שולחן אביו?

הדבר נובע מכך שאלו ש"ואשימים בראשיכם"¹⁶ נמצאים במצב ד"שאננים", ובלשון הידוע "הדג מסריח מראשו":

כאשר ניגשו לחב"ד'ניק ושאלו אותו: מהיכן המקור לזה שצריכים בכל רגע ורגע לחכות, לבקש, לקוות ולתבוע שמשיח יבוא כבר ברגע זה ממש?

אזי כותב לי החב"ד'ניק שהוא מבולבל כיון שאין לו מה לענות על כך!

באם אתה חב"ד'ניק הבא להתוועדויות שבהם מרעישים ללא הרף "דאלאי גלות", מביאים מקורות המוכיחים שכל התורה והיהדות תובעים זאת, ומביאים הסברים על-כך, ולמרות זאת אינך יודע מה לענות – אם-כן, מה ניתן לתבוע כבר מיהודים אחרים!...

כבר לא מדברים על הדבר המבהיל שחב"ד'ניק שהי' בכ"כ הרבה התוועדויות אינו יודע מה לענות, אלא מדברים על התוצאה שנגרמת מכך ליהודי השואל:

תמורת זה שבהשגחה פרטית הוא שאל **אותו** את השאלה, בכדי שיענה לו ויחזק אותו

(12) מגילה יד, א. (13) פרש"י עה"פ – בראשית א, א. (14) פכ"ד (ל, ב). (15) ברכות ג, סע"א. (16) דברים יג, יג ורש"י.

ביהדות ובאמונה בביאת המשיח - אזי לא זו בלבד שלא ענה לו, אלא השואל נפרד ממנו בחשבו: אהא - אני צודק! הנה לפני חב"ד'ניק ההולך ל"אותם" התוועדויות כבר יותר מג' פעמים ואף יותר מג' פעמים ג', ושם [כך מספרים] מדברים על דברים אלו - ואעפ"כ אין לו מה לענות לי, אזי "מדשתיק - מודה לי"17!...

מה פעלו הדיבורים במשך 33 השנים עד עתה?...

ה. צריך להיות "דע מה שתשיב": כאשר יהודי מחוג אחר נגש לחב"ד'ניק עם שאלה כזו - הוא מוכרח לענות לו, כיון שהשואל מצפה שהחב"ד'ניק יידע את המענה. ואם הוא לא עונה לו - השואל חושב שהוא אכן צודק!

אלא מה, החב"ד'ניק נמצא במצב ד"שאנן": הוא מגיע להתוועדויות, שומע מה מדברים, קורא אח"כ את ה"רשימה", חוזר עלי, כורך אותה, אח"כ מניחה על המדף - ובזה זה נגמר!... אח"כ הוא לומד דברים אחרים - נגלה דתורה, רזי תורה ורזין דרזין, ובין השאר גם מה שדובר בהתוועדות (שהרי הוא אוזן גם מזה כענין חשוב) אבל... זה לא מזיז אותו ("ס'האט אים ניט אָנגערירט")!...

ובאם אתה עומד במצב ד"שאנן", עאכו"כ שזה פועל על יהודים אחרים שיעמדו במצב ד"שאננים".

אחרי שמרעישים בכל ההתוועדויות על-כך שיהודי צריך תמיד לחכות ולתבוע את ביאת משיח צדקנו, החב"ד'ניק נשאר ללא מענה - נו, מה כבר אפשר לתבוע מאחרים?...

נשאלת השאלה: מה כבר פעלו הדיבורים במשך שלשים ושלוש השנים עד עתה, כאשר לא פעלו אפי' שידעו זאת?...

ו. ויתירה מזו:

בסידור השוה לכל נפש - סידור אדה"ז¹⁸, סידור ר' יעקב עמדין ובריבוי סידורים - נדפס נוסח "תיקון חצות" [שבדבר זה מתחיל כל השולחן ערוך]. . ושם ישנם כמה פיוטים הפותחים במילים "עד מתי",

[בנוסח תיקון חצות לאדמו"ר הזקן זה לא מובא, וכנראה הטעם: כיון שבנוסח התיקון לאדמו"ר הזקן אומרים ריבוי מזמורי תהילים, שבהם נכללים כבר כל הפיוטים],

שהפירוש ב"עד מתי" הוא: עד מתי תימשך הגלות?!!... ובמילים אחרות הפירוש הוא: "דאלאי גלות!"

וכאשר אומרים "עד מתי", אין הכוונה לומר את המילים ואח"כ ללכת לישון - אלא עצם פירוש המילים מדגיש שמפריע לו שהגלות נמשכת כ"כ הרבה, במילא זה מציק לו לא רק כאשר אומר את המילים, אלא כל הזמן!

מאמרי דברי-אלקים-חיים:

- בעוד שיחות קודשו של הרבי יצאו רבות כ"ליקוטים" שנערכו מכמה וכמה שיחות - הרי במאמרי דא"ח ה' הדבר נדיר ביותר. לפנינו מענה מיוחד אודות אופן פרסום מאמר "באתי לגני" תשל"ז. באותה שנה אמר הרבי פעמיים מאמר עם דיבור-המתחיל זה - בשבת ובהתוועדות מוצאי שבת - עם שינויים והוספות. הרבי הציע לערוך את שני המאמרים כמאמר אחד, ונתן מספר הוראות בקשר לכך:

לפי 'יום ארבעה עשר' - כיום - כיום
 ה'רבי' (כיום) - כיום - כיום
 ה'רבי' - כיום - כיום
 ה'רבי' - כיום - כיום
 ה'רבי' - כיום - כיום
 ה'רבי' - כיום - כיום

נכון יותר לפרסם במאמר א' כיסוד - הנאמר בפרסום יותר - במוצש"ק, ההוספות בחצעי"ג או בשוה"ג [?]

בהמובא מהסי' - לציין ולהעתיק כבפנים דהסי'.

[השינויים - דורשים ב"י וכו', ואין הזמ"ג - שלי. והשומעים זה כשם שאין ידוע להם - עפהנ"ל - הביאור, כך וועט זיי ניט פעלען? כשלא ידעו מהשינויים]

- במענה לשאלת המניחים על הקשר שבין שני נושאים במאמר מסויים השיב הרבי:

היום - כיום - כיום
 ה'רבי' - כיום - כיום
 ה'רבי' - כיום - כיום
 ה'רבי' - כיום - כיום

נאמר - כשני ב"י בשני מאמרים נפרדים, אף שכמובן ישנה שייכות - אבל לא נדבר אודותה.

1) נדפס בסה"מ "באתי לגני" ח"ב ע' קלא ואילך. 2) =לא יחסר להם. 17) ל' הגמ' - ב"ק כ, סע"ב. 18) ראה לקו"ש חכ"ב ע' 115. ובכ"מ.

תשים לפניכם

תשים לפניהם - כשולחן הערוך ומוכן לאכול לפני האדם (רש"י)

בקשר עם גליון ה-400, הננו מביאים בזה לקט תשובות ומענות הקשורות ב"הנחת" והו"ל של שיחות ומאמרי כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א כידוע, שיחות ומאמרי כ"ק אד"ש מה"מ הועלו על הכתב ע"י "מניחים", ורק חלקן הוגהו על ידו. אותן שיחות נקבצו בסדרת "לקוטי שיחות", "ספר השיחות" ובקונטרסי המאמרים בסדרת "מאמרים מלוקט"

מלבד "פנים" השיחה וההערות הנמצא לפנינו בספרים הנדפסים, ציין הרבי פעמים רבות הערות שונות לרושמים על צורת העריכה ואף השיב לשאלותיהם בענינים שלא תפסו הכוונה. מענות אלה כשלעצמם הנם "תורה שלמה", ויש בהם עניין רב לא רק ל"רושמים", אלא גם לקהל הרחב של הלומדים - באשר הן מכילות פעמים רבות "כללים" על אופן הלימוד והעיון הנרצה בשיחותיו של הרבי, הדרך הנכונה לחזרתן והסברתן "כשולחן הערוך ומוכן לאכול", ואף על אופן אמירת השיחות עצמן

לפנינו לקט נדיר של מענות אלה - "כטיפה מן הים" - אותן שיש בהן ללמד על ה"לשיטתי" של הרבי באמירת שיחותיו ובאופן הנכון ללמדם. רוב החומר הנו **בפרסום ראשון**, וחלקו פורסם כבר בגליונות הקודמים של "יחי המלך" לצד כל צילום הובא פענוח הכתי"ק. בשוה"ג הובאו פרטים נוספים על השיחה או המאמר שאודותם דובר בצילום, וכן תרגום ללה"ק במקומות הדרושים וזאת למודעי: רוב התשובות הנן רק חלק ממענה ארוך שהתייחס לשיחה ועניין מסויימים; חלק מהצילומים הוקטנו או הוגדלו מצורתם המקורית

ואלו אינם פיוטים שנתחדשו בארצות הברית - אלא, אדרבה, הם מיוסדים על מזמורי תהילים ומאמרי הזהר!

וכך גם התוכן של כל מזמורי התהילים שאומרים בתיקון חצות, שנקודתם - עד מתי ישרו עוד בגלות...?!

ובעצם, זהו תוכן התפילות שכל יהודי אומר שלוש פעמים ביום - "לישועתך קוינו כל היום" [ובשבת ויו"ט - "ותחזינה עינינו בשובך לציון ברחמים"], ש"כל היום" מתכוונים כפשוטו - כל היום¹⁹ (לא רק ברגע שהוא אומר זאת)!

אמנם השאלה "עד מתי" והבקשות התמידיות על משיח אינם מפריעות לעבודה במעשה בפועל, כיון שהסדר אצל יהודי הוא נעשה קודם לנשמע - אבל יחד עם זה הוא מחכה ותובע את ביאת משיח צדקנו.

ז. למרות כל זה, כאשר ניגש אחד לשאול חב"ד'ניק מהו המקור לזה שצריך תמיד לחכות ולתבוע את משיח צדקנו - הוא (החב"ד'ניק) מתבלבל ורץ אלי בשאלה ("קומט צו לויפן"): מה לענות?!

אחרים מסתכלים עליו כאחד שמגיע להתוועדויות ושומע מה מדברים, ומוכן שכאשר אין לו מה לענות, התוצאה מזה - שהשואל חושב עוד שהוא צודק!

טוען החב"ד'ניק:

מתוך שאמיתי הוא²⁰, איננו רוצה לשקר ולומר שהוא מקווה, מחכה ותובע שמישיח יבוא ברגע זה ממש, בה בשעה שהוא אינו אוחז בזה!...

אבל, הרי נוסף על-כך שאיך באמת יתכן שלא יאחוז בזה, גם - ועוד ועיקר - איזה רושם ופעולה זה עושה על יהודי שני שאיננו בא להתוועדויות, ומסתכל עליו כאחד שמגיע להתוועדויות ושומע מה מדברים על "דאלאי גלות", שצריכים לבקש ולתבוע שמישיח צריך לבוא ברגע זה ממש?

הרי בהשגחה פרטית הוא ניגש לחב"ד'ניק כדי שיפעל עליו ויחזק את אמונתו בביאת המשיח - ובפועל קורה בדיוק ההיפך: הוא עוזב אותו בחושבו שהוא אכן צודק, כיון שלחב"ד'ניק לא הי' מה לענות!

הרי צריך להיות "דע מה שתשיב" - צריכים לדעת מה לענות. ובפרט בנדו"ד, שהמענה ע"כ דובר כבר ריבוי פעמים.

ומה שבעיקר מבהיל הוא, שלא רק שהוא לא ענה לו, אלא שכלל אינו יודע שמשוהו לא בסדר!...! - תכלית השאננות, שקט ומנוחה ("ס'איז שטיל און רואיק"), הוא כלל אינו יודע שמשוהו צריך להציק לו...

והרי מובן כיצד זה פועל שאננות אצל יהודים אחרים, כנ"ל.

19) ראה גם מכתב כללי ערב ח"י אלול תשמ"ג (20) ע"ד ל' רז"ל - יומא סט, ב. (בסופו - לקו"ש חכ"ד ע' 625).

ומה יעשה אם יבוא משיח?...

ח. בנוגע לעצמו, הוא אמנם איננו אוחז מכל הענין:

כאשר בנו או נכדו שרים "ווי וואָנט משיח נאָ" – הוא אינו מבין מה זה אומר ומדוע הם שרים זאת; אך אינו אומר כלום ע"כ, כיון שיודע שהילד יאמר לו ששמע זאת ממני, ואיתי הוא מפחד להסתבך ("מיט מיר פאַרטשעפּען")...

[שאני יודע שהוא איננו חסיד – נו... אבל אם ח"ו אזכיר זאת בהתוועדות ואנקוב בשמו – אז כבר "כלו כל הקיצין"!]...

ובמילא, כאשר ילדיו ונכדיו שרים "ווי וואָנט משיח נאָ", הוא עומד ושותק ולא מגיב מאומה; אבל הוא עצמו עומד בצד וחושב: מה קורה פה? הוא איננו מבין את כל הענין... אצלו הכל טוב... מה חסר לו משיח (ר"ל)...

כאשר שואלים אותו האם הוא מאמין בביאת המשיח? – עונה הוא: כן, "אני מאמין", הרי זה אחד מה"ג עיקרים, אבל משיח יבוא בזמן המתאים, לא היום...

ביאת המשיח ברגע זה ממש – נע [= "לא שייך"!]...

ומה יעשה אם יבוא משיח? – הוא יחשוב אז מה לעשות.

והרי יהיו אז כל גדולי ישראל, ומה הוא – עם כל התחכומים שלו ("זיין גאַנצער דרייעריי"), מקום ישיבתו הנעלה בכותל המזרח וכל הכבוד – יהי' נחשב לידם?

טוען הוא: כל זה יהי' נוגע כאשר משיח יבוא, אבל כעת טוב לו, ומה חסר לו?...

לא רק לזעוק בפה, אלא להרגיש כך בפנימיות

ט. . . ויה"ר שמילים ספורות אלו יפעלו על השומעים ויספיקו כדי לתקן את הענין . . ומכאן ולהבא יידעו לכל לראש מה לענות, ולענות בפועל על שאלות שאחרים שואלים, ובמיוחד בענין הנ"ל – שיהודי צריך ומוכרח לצעוק "דאלאִי גלות", "ווי וואָנט משיח נאָ", ולא נוגע אם הוא צועק ברוסית, באנגלית או בלשון הקודש – "עד מתי".

וצריך לא רק לזעוק זאת בדיבור בפה, אלא להרגיש כך בפנימיות, ועאכו"כ להביא א"ז במעשה בפועל – ע"י קיום התומ"צ שלו, עד שהוא מכריח²¹ כביכול (עשי' מלשון כפי²²) שמשח יבוא.

ויה"ר שעי"ז שיהי' "קרוב אליך הדבר מאד בפיך ובלבבך לעשותו"²³, כלומר: לא רק שמחכים למשיח, אלא הוא "קרוב אליך", ו"מאד", וזה מתבטא גם "בפיך" – שצועקים בפה "עד מתי" ושרוצים כבר את משיח צדקנו, ועאכו"כ "בלבבך" – במחשבה, ועאכו"כ "לעשותו" – שכביכול כופים שמשח יבוא,

(21) ראה לקו"ש ח"כ ע' 384. ועוד. וראה לקו"ש חכ"ט ע' 100 והערה 42.

(22) ראה סה"מ תרל"ז ח"ב ע' רפט. תרצ"ט ע' 191. (23) נצבים ל, יד.

מוקדש לעילוי נשמת ר' רחמים ב"ר יואב ע"ה אנטיאן - נפטר ליל שמע"צ ושמת ה'תשס"ב
יה"ד שתיבף ומיד יקויים היעוד "הקיצו ורגנו שוכני עפר" והוא בתוכם, בגאולה האמיתית והשלימה

ועד כמה רחוקה המציאות לא רק מהטוב, אלא אפילו מהנכון, הרי רואים הם על אתר.

ומענין לענין, אשר הא בהא תליא, אשר כשרואים שאין ממלאים השליחות בהנוגע לרבים, ובנדרון דידן בנוגע למוסד של כ"ק מו"ח אדמו"ר, הרי אי אפשר שלא ישפיע זה על המצב הפרטי של העסקן עצמו וכן של ב"ב שיחיו, ואף, שע"פ הסתת היצה"ר - הרי מתברך בלבבו אשר שלום לו, ואדרבה נעשה בע"ב חשוב, ותופס מקום בעיר וגם במדינה, והשית"ת הצליחו שלא נגע בזקנו, ועושה טובה להקב"ה שלומד, ולא רק נגלה דתורה אלא גם תורת החסידות. אבל כשיתבונן אדעתא דנפשי, איך שמשוקע בהנחות העולם, והכניסו הנחות עולם זה הן בהמוסד שנקרא עליו שם תומכי תמימים ועאכו"כ בבתיים ובבני ביתם. - כי אם אצל הבע"ב בא זה ע"י יגיעה מצד היצה"ר, כי הרי סו"ס צריך ה' לנתק אותו מחינוך והשרשה שלו בהיותו תמים בווארשה אטוואצק או בליובאוויטש - הרי אצל בני הבית, שהדוגמא מהו חסיד - בעיניהם זה הבע"ב, נעשו כבר אצלם הנחות העולם בהומר יותר, והעיקר - שאצלם הוא כבר בדרך פשיטות שאיך אפשר להיות אצל תמימים וב"ב אם לא באופן כזה שישא הן בעיני אדם - ומהיכי תיתי - גם בעיני אלקים. וגם בזה, כמדומה, למותר לבאר פרטים בהענינים, כי הרי כאו"א יודע נגעי עצמו יותר ממה שידוע לזולתו. ואם בכ"ז מצטדק בעצמו בשארית כחותיו והיפך שכל הבריא ואפי' של שכל הטבעי, הרי ללא תועלת אם אבוא במכתבי לבארם, כי גם אה"כ יש הצטדקות וכו'.

כבר כתבתי כ"פ שאין מטבעי וגם לא מתפקידי להטיף מוסר, אלא שגם אני מתאמץ בשארית כחותי, וכולי האי ואולי, לעודד אותם, אשר מכו"כ שנים שבאה העת מאכען פון די הייזער, הייזער פון תמימים כמו דער רבי האָט געוואָלט, וועט במילא זיין דער מוסד ווי דער רבי וויל [= לעשות מהבתים, בתים של תמימים כמו שהרבי רצה, ובמילא המוסד יהי' כפי שהרבי רוצה]. והרי כבר ראו במוחש ורואים במוחש אשר לא לבד שאינו מזיק לענינים הגשמיים, אלא אדרבה זוהי הדרך להצלחה בענינים הגשמיים שלהם, ולא עוד אלא שדוקא עי"ז נושאים הן גם בעיני אדם, והאריכות בזה אך למותר.

ובהנוגע לפועל, הנה עוד הפעם הנני כופל על מה שכתבתי ואמרתי כמה פעמים, שמוכרח הדבר שהמוסד יעשה לישיבה, ולישיבה ברוחה של תומכי תמימים. והדבר הזה תלוי רק בחברי ההנהלה והרמיי"ם. וכל הצטדקות לא ישנו את המציאות והפועל, ואפי' זה שאחד מגלגל הענין לחבירו, הרי לא רק כלפי שמיא גליא אלא, מפני שזהו בעקבתא דמשיחא אשר אחד מהענינים בגילוי המשיח

הרי זה עוד יותר ימהר את ה"קרוב אליך הדבר מאד" - ה"אחישה"24 של הגאולה האמיתית והשלימה, "ושמחת עולם על ראשם"25, במהרה בימינו ממש ובטוב הנראה והנגלה.

(קטעים משיחת ש"פ משפטים, מבה"ח אד"ר, כ"ד שבט ה'תשד"מ - בלתי מוגה)

(24) ישעיה' ס, כב, סנהדרין צח, א.

(25) ישעיה' לה, י. שם נא, יא.

בהמשך להשיחה הבאנו קטע מיומן מהתוועדות ש"פ משפטים, כ"ד שבט, מבה"ח אד"ר ה'תשד"מ, המתאר את השיחה הנ"ל

בשיחה השני' הרבי ינתן על הראש"י לשני חב"דניקים פה באמריקה (אולי שלוחים ואולי סתם) שכתבו לרבי כ"א בנפרד, אחד כתב שמישהו שאל אותו למה עושים כזה "בלאגן" מזה שמשיח עוד לא בא ודורשים זאת וכו', ובכלל מאיפה המקור לזה? ואותו חב"דניק כתב לרבי שהוא לא ידע מה לענות.

הרבי צעק: אם-כן מה פעלתי "דריי און דרייסיק יאָר נאַכאַנאַנד" [= בשלושים ושלוש השנים עד עתה], הרי בכל ימות השנה יהודי אומר "יתחיינה עינינו בשובך לציון", ובימות החול אף מוסיף "לישועתך קוינו כל היום" - כל היום וכל יום!

הרבי הזכיר גם את הפיוט שאומרים בתיקון חצות שבפזמון שבו מוזכרים שש פעמים המילים "עד מתיי"? והרבי תרגם: "ביו ווען אידן וועלן זיין אין גלות" [= עד מתי יהודים יהיו בגלות]? "עד מתיי"? "דאלאָי גלות!" און מ'דארף שרייען, ניט זאָגן, שרייען [צריכים לצעוק, לא לומר אלא לצעוק]: "דאלאָי גלות!" אוי לבנים שגלו מעל שולחן אביהם! ער איז גולה מעל שולחן אביו שבשמים!...

היתה הרגשה מחרידה של "דאלאָי גלות", רוצים כבר לחזור לשולחן אבינו שבשמים! בסיום השיחה פרצה מאל"י שירה אדירה: "זאָל שוין זיין די גאולה, משיח זאָל שוין קומען!"

המדור מוקדש לעילוי נשמת האשה מרת רוזה בת ר' יצחק מאיר ע"ה מיידניצק

נלב"ע ביום ו', ערב שבת קודש פ' ויגש - אחר חצות היום - ה'תשס"ב

יה"ר שיקוים היעוד "הקיצו ורגנו שוכני עפר" והיא בתוכם, בגאולה האמיתית והשלימה תיכף ומיד מ"ש

אחד מהענינים בגילוי המשיח שיתבררו ויתלבנו הדברים

אגרת מיוחדת ונדירה
מתפרסמת לראשונה

לרגל גליון ה-400
הבאנו קטע נדיר
מאגרת קדש ששלח
כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א לא' מקהילות אנ"ש
בשלהי חודש שבט באחת שנים הראשונות לנשיאותו,
ובה ביטויים נדירים בחריפותם על החובה במילוי השליחות

- מהעתקה -

[. .] איני יודע אם צריך אני להאריך בתיאור המצב במוסדות חב"ד במחנם, אשר זיכם והצליחם ובהם להיות שלוחים שלו בקיומם ולפיתוחם, כי הרי יודע להם המצב על אתר. ואף שעל כל פשעים תכסה אהבה ובפרט אהבת עצמו, ובמילא עלול הדבר שנדמה להם המצב הרבה יותר טוב מאשר הוא באמת, אבל לזה איני יודע אם יועיל מכתבי, כי הרי גם בו - במכתבי - יוכל מי שהוא ללמוד ולפרש פשטים וביאורים היפך הכוונה, והעיקר היפך התועלת. ואבוא רק בקצרה ובנקודות:

בהנוגע להמוסד שנקרא מכבר בשם ישיבה, הנה למרות כל הזירוז והשתדלות, נמצא הוא במצב של תלמוד תורה (אלא שהכתירו זה ב. . בשם ישיבה קטנה) ואף שהכריחו כמה אברכים להשאר שם, לא עורר זה כנראה כלל וכלל את ההנהלה לעמוד על המצב לעשות את המוסד מתאים לשמו אשר קרא לו נשיאינו, היינו ישיבה, ונקרא ג"כ ישיבת תומכי תמימים, וכבר מבואר בכמה שיחות ובכמה מאמרים ג"כ ענינו של תמים, שצ"ל הלימוד והעיקר ההשגחה באופן מתאים לזה,

כיצד ינהג כאשר נכנסים לפתע פתאום ואומרים לו שהנה בא משיח...

הנחה: "ועד הנחות התמימים". תרגום: מערכת "יחי המלך"

א. לכאורה זהו דבר פלא:

יושבים ומדברים ב"קרירות" ("קאלט בלוטיק") שהגאולה האמיתית והשלימה יכולה לבוא תיכף ומיד ממש, עוד קודם המולד (ואזי יהי' קידוש החודש ע"פ הראי' [. .]), בה בשעה שהמדבר ועאכו"כ השומעים תכננו כבר לפני שבת את תכניותיהם ליום ראשון, ליום שני ולימים שלאחרי זה - לפי מעמד ומצב הגלות!?

ואין לומר שסתם מדברים על הגאולה, כי לא חושדים ביהודי על דבר שכזה, ומה ירויחו מסתם דיבור.

ועל-כן, דרוש הסבר: איך יתכן לומר שהגאולה באה תיכף ומיד ממש, כאשר רואים את בני ישראל מתכוננים לעבודתם בזמן הגלות?

ב. והנה, ההסבר הכי טוב הוא כאשר זה קשור עם הלכה בפועל של פוסקים, בלשון ברורה ודרך קצרה¹ - שהרי עם פסק-הלכה שנתקבל בכל תפוצות ישראל² אי אפשר להתווכח, כיון שיש בו את כל התוקף של מצות עשה³ ("על פי התורה אשר יורוך"⁴) ומצות לא תעשה³ ("לא תסור מן הדבר אשר יגידו לך"⁴).

והענין הוא:

ישנו פסק דין ברור ברמב"ם⁵, שכאשר ישראל עושים תשובה "מיד הן נגאלין", ומהמשך ההלכות שם⁶ מובן שהכוונה היא "מיד" ממש.

(1) לשון הרמב"ם בהקדמתו לספר היד. שופטים ז', יא.

(2) ראה רמב"ם הל' ממרים פ"ב ה"ב. (5) הל' תשובה פ"ז ה"ה. וראה אגה"ת פ"א (ק, א).

(3) רמב"ם שם פ"א ה"א-ב. שהמ"צ להרמב"ם שרש (6) ה"ז. וראה ברכה לאנ"ש שי' י"א ניסן תשד"מ

א'. ועוד. ובהערות שם (לקו"ש חכ"ז ע' 15-314).

הב' חצאין נעשים שקל א'. ונוסף לזה, מכיון שאין בית המדרש בלא חידוש¹², בטח יש חידוש בדרושי הנשיא שבכל דור לגבי הדרושים שלפניו. [ובפרט שכן הוא בכללות עניני הנשיאים, שנוסף לזה שכל נשיא ונשיא הוא ממלא מקומו של הנשיא הקודם, הרי יש אצלו גם ענין של חידוש, דכן הוא בכל הנשיאים עד לנשיא דורנו כ"ק מו"ח אדמו"ר, דנוסף לזה שהי' בן יחיד וממלא מקום וכו', היו אצלו גם חידושים לגבי הדור שלפניו. ובפרט בדור זה האחרון שהוא הדור האחרון של הגלות שנעשה אח"כ הדור הראשון של הגאולה, הרי דור זה עצמו יש בו ב' הענינים, דמצד אחד הרי אכשור דרי בתמי¹³, ומכיון שזהו הדור האחרון של הגלות הרי ירידת הדורות היא למטה ביותר, ויחד עם זה הרי בדור זה תהי' הגאולה שזהו ענין חדש לגמרי, וכמ"ש¹⁴ כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות, כידוע הפירוש בזה¹⁵, שהנפלאות דלע"ל יהיו נפלאות (בכחי' פלא) אפילו לגבי הגילוי דציאת מצרים, דביצי"מ אמרו¹⁶ אני ולא מלאך כו' אני ולא שרף כו' אני ולא השליח אני ה' אני הוא ולא אחר, ששולל כאן ד' מדרגות, גם עולם הדי', עולם האצילות¹⁷, היינו שהי' גילוי העצמות, ומ"מ הגילוי דלע"ל הוא בכחי' נפלאות לגבי גילוי זה. וטעם הדבר מובן ע"פ הידוע (ומבואר לעיל) שכל ירידה היא לצורך עלי', ולפי ערך גודל הירידה כך היא העלי' הבאה על ידה¹⁸, ולכן הי' ביצי"מ גילוי עצום זה, משום שבא לאחרי ירידה לערות הארץ¹⁹ וקרב הארץ²⁰ וכו', אמנם הירידה בגלות האחרון היא למטה יותר²¹, ולכן העלי' מירידה זו היא בעלית יותר²², ומזה גם מובן בנוגע לנשיא הדור, שממנו נמשך החיות והכח כו' לכל אנשי הדור²³ לעבוד עבודתם, שהנשיא של דור זה (האחרון בגלות והראשון של הגאולה) יש אצלו ענין החידוש והנפלאות באופן מיוחד לגבי הנשיאים בכל הדורות שלפניו²⁴] וכמו שהוא בכל עניני התורה, שכל הענינים נמסרו למשה מסיני, ויחד עם זה הרי צ"ל בהם ענין של חידוש, בכל יום יהיו בענין חדשים²⁴ (ולא רק כחדשים²⁵), ועד להתחיל דלאפשא²⁶, וכלשון רז"ל²⁷ כל מה שתלמיד ותיק עתיד לחדש הכל ניתן למשה מסיני, לחדש דייקא (ובפרט במ"א²⁸ הגירסא היא לומר וכיו"ב, וי"ל ששתי הגירסאות אמיתיות הנה, כי תחלה צ"ל "לומר", ואח"כ עולים מן הקל אל הכבד "לחדש" בתורה). וזהו הטעם מה שבכל אחד ממאמרים אלו מתחילים בענינים המשותפים שבדרושי מחצית השקל, ורק אח"כ מבואר החידוש של נשיא זה, מכיון שהסדר הוא מן הקל אל הכבד.

(קטעים ממאמר ד"ה זה יתנו - ש"פ משפטים, שקלים, מבה"ח אדר היתשמ"ח - בלתי מוגה)

וענין התשובה יכול להיות "בשעתא חדא וברגעא חדא"⁷, כמובן מהפסק-דין בהלכה⁸ ש"המקדש את האשה על מנת שאני צדיק [גמור⁹] הרי זו מקודשת מספק שמא הרהר תשובה בלבד", זאת-אומרת, אע"פ שעד אז הוא ה' ההיפך הגמור מצדיק, למרות זאת ע"י הרהור תשובה משך רגע קט - הופך להיות צדיק גמור! אלא שבנוגע לב"ד של מטה האשה ספק מקודשת, כיון שלא יודעים בוודאות האם הוא עשה תשובה¹⁰, משא"כ בנוגע ל"מיד הן נגאלין" (שבא ע"י תשובה) הרי זה תלוי בהקב"ה, ו"כלפי שמיא גליא" שהוא עשה תשובה, במילא "מיד הן נגאלין".

וזוהו הרי דבר ברור, שבינן כל היהודים בכל העולם כולו, ישנו יהודי אחד לפחות שבודאי כבר עשה תשובה; אפילו ה"מרה-שחורה"ניק" הגדול ביותר לא יחשוד שבינן כלל ישראל אין אפילו יהודי אחד ויחיד שלא עשה תשובה, ובפרט כשעומדים ביום השבת, שאפילו עם הארץ אינו משקר בשבת¹¹, כלומר, שבשבת מאירה האמת, שזה קשור גם עם ענין התשובה - שראיית האמת מביאה אותו לעשות תשובה.

ובפרט שבהלכה זו ברמב"ם כתוב ש"הבטיחה תורה שישראל עושין תשובה בסוף גלותן", ואזי "מיד הן נגאלין".

נוסף לכך, ישנה הלכה אחרת ברמב"ם¹², שכאשר אדם אחד "עשה מצוה אחת הרי הכריע את עצמו ואת כל העולם כולו לכף זכות וגרם לו ולהם תשועה והצלה". ומזה גם מובן, שהגאולה יכולה לבוא ברגע כמימרא, מאחר וזה תלוי ביחיד שיעשה מצוה אחת.

רואים מההלכות הנ"ל, שע"פ הלכה יכולה לבוא הגאולה תיכף ומיד ממש, בלי שום הפסק זמן!

ובמילא אין כל פלא מדוע אומרים שעוד בשבת זו, לפני המולד - תבוא הגאולה.

[. .] שהרי לאחרי כל החשבונות הנ"ל - שהם כולם הלכות ברורות בתורה - הרי זה דבר הפשוט לכל יהודי שהגאולה יכולה לבוא תיכף ומיד ממש, עוד לפני המולד שיחול מחר (בערך) בשעה שתיים-עשרה בצהריים, ואזי יהי' קידוש החודש ע"פ הראי', שהרי כל יהודי הוא מאמין בן מאמין בהקב"ה, בתורה ובהלכות הנ"ל שהם פסקי דינים מפוסקים אמיתיים שיש בהם כל התוקף של מ"ע ומל"ת, כנ"ל.

במילא מובן, שאצל יהודי לגמרי לא תמוה לומר שהגאולה באה ברגע כמימרא, אע"פ שבינתיים נמצאים בגלות.

ג. ומה שרואים שכשמדברים דברים אלו ישנם יהודים הנבהלים ותמהים תמי' הכי גדולה - אין זה בגלל שעצם הדבר הוא תמוה, אלא כיון שהם אינם רגילים לחשוב על הגאולה,

(12) חגיגה ג, א. ועוד.
 (13) יבמות לט, ב. חולין צג, ב.
 (14) מיכה ז, טו.
 (15) אוה"ת עה"פ שם.
 (16) הגדה של פסח פיסקא ד"ה ויוציאנו.
 (17) לקו"ת צו יב, ג.
 (18) אוה"ת נ"ך ע' א'צו. ד"ה נחמו עת"ר (סה"מ עת"ר ע' ריט רכו). ויש"נ לד"ה לסוסי בלקו"ת (שה"ש יא, ג) ותקס"ד (סה"מ תקס"ד ע' כה ואילך).
 (19) מקץ מב, ט.
 (20) וארא, ת, יח.
 (21) ראה יומא ט, ב. מאמרי אדה"ז הקצרים ע' תנב ואלך. ד"ה אין הקב"ה בא בטרונא תרמ"ח, תרפ"ה. ד"ה אני ישנה תש"ט. ועוד.
 (22) סה"מ תקס"ה ע' תצה ואילך.
 (23) ראה תניא פ"ב ועוד.
 (24) פרש"י יתרו יט, א. עקב יא, יג. תבוא כו, טז.
 (25) ספרי ופרש"י ואתחנן ו, ו.
 (26) זח"א יב, ב. וראה הל' ת"ת לאדה"ז פ"ב ה"ב. אגה"ק סכ"ו (קמה, א).
 (27) ראה מגילה יט, ב. וכן הובא הלשון (כל מה שתלמיד ותיק עתיד לחדש) ברוב דרושי חסידות ובכ"מ.
 (28) ירושלמי פאה פ"ב ה"ד. שמו"ר רפמ"ז. ויק"ד רפכ"ב. קה"ר פ"א, ט (ב). פ"ה, ח (ב). ועוד.

(7) זח"א קסט, א ואילך. נתבאר בלקו"ש ח"כ ע' 86 א, ב. ואילך.
 (8) קידושין מט, ב. רא"ש קידושין פ"ב סי"ד. שו"ע אה"ע סל"ח סל"א.
 (9) כ"ה באור זרוע סקי"ב. תניא פ"א. לקו"ת דברים (10) ראה קרבן נתנאל לרא"ש שם. נ"כ השו"ע שם.
 (11) ירושלמי דמאי רפ"ד.
 (12) הל' תשובה פ"ג ה"ד.

החידוש והנפלאות בנשיא דורנו לגבי הנשיאים בדורות שלפנ"ז

במילא בשבילם זה דבר תמוה!

וכפי שרואים בפועל, שישנם ענינים שאינם תמוהים מצד עצמם, אלא כאשר אחד אינו רגיל אליהם, הרי הם דבר תמוה אצלו.

כך גם בעניננו: עצם הדבר שהגאולה יכולה לבוא ברגע כמימרא אינו דבר תמוה ואפשר להסביר זאת בשכל, אפילו בשכל של נפש הבהמית, רק היות שכבר משך זמן רב הוא אינו חושב כלל על הגאולה, אלא רק על ענינים אחרים – אמנם ענינים כשרים ו"גלאט כשר", אך אין להם שום שייכות לגאולה – אזי הרגל נעשה טבע שני¹³, או יותר גרוע מזה; ועד כדי כך הוא לא רגיל לחשוב על הגאולה, שכאשר נכנסים לפתע פתאום ואומרים לו ("מ'פארט אים אריין") שהנה בא משיח – הרי זו תמ' הכי גדולה אצלו!

הוא לומד תורה ומקיים מצוות, עוסק בדברים טובים, והעיקר – "חכם", וחכם אמיתי שחכמתו ניכרת במאכלו, בשתייתו, בהנהגתו¹⁴ ובהליכתו לישון¹⁵ וכו' – אבל אין לזה אצלו שום שייכות עם הגאולה!...

ד. וישנה על כך בחינה פשוטה:

כל אחד יתיישב לבדו בחדר סגור (בכדי שאחרים לא יראו מה קורה בפניו – "וואָס טוט זיך ביי אים אויפן פנים"), ויתבונן בעצמו אליבא דנפשי' בחשבון צדק ["אלה המשפטים" – משפט צדק, "אשר תשים לפניהם" – "לפנימיותם"¹⁶]: מתי היתה הפעם האחרונה שהוא חשב באמת, שהקב"ה לוקח אותו – אכן **אותו בעצמו** ("טאָקע אים אליין"), ומוציאו מגלות זה האחרון – אכן מגלות **הזה**, והוא הולך יחד עם משיח לגאולה האמיתית והשלימה!

וכאשר רק יתבונן בזאת בעצמו אליבא דאמת – הרי זה לבד יגרום לו להרהור תשובה, שעל-ידו נה' מיד צדיק גמור, וכאשר "ישראל עושין תשובה" אזי **"מיד הן נגאלין"**, ומביאים מיד תשובה והצלה לעולם כולו!

ויקויים מיד "ואשיבה שופטך כבראשונה"¹⁷ אצל המזבח¹⁸ בביהמ"ק השלישי שירד מיד למלעלה, והעדים יבואו מיד בריצה לומר שהם ראו את הלבנה, ויקדשו את החודש.

ו"הם עתידים להתחדש כמותה"¹⁹, בארצנו הקדושה, "ארץ אשר גו' תמיד עיני ה' אלקיך בה מרשית השנה ועד אחרית שנה"²⁰, בירושלים עיר הקודש, בהר הבית, בביהמ"ק השלישי, במהרה בימינו ממש ובעגלא דידן ממש.

(קטעים משיחת ש"פ משפטים, מבה"ח וער"ח אדר ראשון ה'תשמ"ו, תרגום חפשי – בלתי מוגה)

13) שבילי אמונה נ"ד ש"ב. פחד יצחק בערכו. תניא	17) ישע"א א, כו.
ספ"ד. פט"ו (כא, א).	18) מכילתא ס"פ יתרו. וראה פרש"י ריש פרשתנו.
14) ראה רמב"ם הל' דעות רפ"ה.	19) נוסח ברכת קידוש לבנה – מסנהדרין מב, א.
15) ראה שם ספ"ג.	20) עקב יא, יב.
16) ריש פרשתנו (משפטים). תו"א שם עה, ג. ועוד.	

מוקדש לעילוי נשמת יגון ע"ה בן – יבלחט"א – אברהם אלעל – נפטר ביום כ"ט ניסן ה'תשס"א יחד שתיכף ומיד יקויים היעוד "הקיצו ורגנו שוכני עפר" והוא בתוככם, בגאולה האמיתית והשלימה

[.] וי"ל, שכעין זה מצינו גם בדור המדבר, דזה שהי' ענין של העדר החיים בדור המדבר לפני הכניסה לארץ ישראל, וגם אצל משה רבינו, הרי א', ירידה זו בבחי' היפך החיים פעלה בירור גם במקום הכי תחתון. וב' עי"ז נעשה אח"כ העל' דואתם הדבקים בה' אלקיכם חיים כולכם היום, ועד שזה הי' הכנה לכיבוש ארץ כנען לעשות ממנה ארץ ישראל, היינו לא רק לעשות ארץ ישראל ברוחניות¹ בעולם הנשמות, אלא יתירה מזו, בארץ כנען שמעשי' מקולקלים מכל האומות², ואפילו מארץ מצרים³, שהרי ארץ מצרים כבר נתבררה לפני מ"ת כמ"ש⁴ גם אתה תתן בידינו זבחים ועולות, וכתיב⁵ ויהי בשלח פרעה את העם וגו', משא"כ כנען הי' בתכלית הירידה (גם לאחר מ"ת⁶, לאחר ביטול הגזירה⁷ דעליונים לא ירדו למטה כו'), וע"י כיבוש יהושע נעשה בהם ההפיכה מארץ כנען לארץ ישראל.

ואילו זכו היתה אז גאולה שלימה ונצחית שאין אחרי' גלות⁸ (באם היתה הכניסה לארץ ע"י משה רבינו⁹), כולל הענין דחיים נצחיים שע"י תחיית המתים. ומה שלא הי' כן בפועל הוא משום שלא זכו. אבל לאחר ריבוי העבודה במשך זמן הגלות, כולל העבודה במקום הקליפות והעדר החיים שבה, שיש בה ב' הענינים הנ"ל. א' בירור במקום הכי תחתון, וב' שע"ז נעשה הכנה לעל' דתחיית המתים, שאז יהי' עיקר ושלמות הגילוי דואתם הדבקים בה' אלקיכם חיים, חיים נצחיים שאין אחריהם הפסק, שתחיית המתים הוא דוקא מעצמותו ית'¹⁰, הרי עתה יזכו לתחיית המתים ולא רק תחיית המתים (המשכת חיים נצחיים מעצמותו ית') באופן כללי, אלא גם באופן פרטי, לכל אחד ואחת מישראל, לנשמה זו ולגוף זה עם כל רמ"ח אברים ושס"ה גידים וחלקן בעולם וכו'. וע"ד המבואר בדרושי אדמו"ר האמצעי¹¹ בנוגע להתבוננות, שאינו מספיק להתבוננות באופן כללי וצריכים גם להתבוננות באופן פרטי, לכל אחד ואחת מישראל בפרט. והיינו, שבדור זה יהי' חידוש לגבי דור המדבר, שהרי דור המדבר לא זכו לכניסת הארץ ולואתם הדבקים בה' אלקיכם חיים, וענין זה הי' רק אצל הדור שלאחריו, משא"כ בגלות זה יזכו לזה דור האחרון של הגלות שהוא הוא הדור הראשון של הגאולה.

[.] והנה כאמור לעיל שהצד השוה בדרושי פ' שקלים מרבותינו נשיאנו שבכל דור הוא, שע"י

1) כפתגם הצ"צ – אגרות קודש אדמו"ר מהור"י"צ	7) שמו"ר פי"ב, ג.
ח"א על תפח.	8) זח"ג רכ"א, א. וראה גם עירובין נד, א. שמו"ר רפ"ב.
2) תו"כ, פרש"י ורמב"ן אחרי ית, ג.	9) שער התשובה לאדהאמ"צ ח"ב חינוך בתחלתו. אוה"ת ואתחנן ע' סה. צג. וש"נ.
3) רא"ם שם.	10) ד"ה נר חנוכה עת"ר (סה"מ עת"ר ע' ק). כנשר יעיר קנו תרע"ח (סה"מ תרע"ח ע' כח). יחינו מיומיים תש"א (סה"מ תש"א ע' 47 ואילך).
4) בא י, כה.	11) שער היחוד פ"ד ואילך.
5) ר"פ בשלח.	
6) כי א שנאמר בשירת הים "נמוגו כל יושבי כנען" (בשלח טו, טו), הרי כיבוש כנען בפועל הי' לאח"ז.	